



## Besluit

**Kenmerk:** ACM/UIT/611150  
**Zaaknummer:** ACM/23/182632

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998, Shell Nederland Raffinaderij B.V.



## Inhoud

<b>1</b>	<b>Inleiding en leeswijzer</b>	<b>3</b>
<b>2</b>	<b>Relevante feiten en omstandigheden</b>	<b>4</b>
2.1	Beschrijving van het stelsel van verbindingen	4
2.2	Eisen aan aanvrager	5
2.3	Ontheffingsgronden	5
2.4	Veiligheid en betrouwbaarheid van het stelsel van verbindingen	6
2.5	Derdentoegang	7
<b>3.</b>	<b>Beoordeling van de ontheffingsaanvraag</b>	<b>8</b>
3.2.	Definitie van gesloten distributiesysteem	8
3.3.	Eisen aan aanvrager	9
3.4.	Ontheffingsgronden	10
3.5.	Veiligheid en betrouwbaarheid	11
3.6.	Derdentoegang	11
3.7.	Samenvatting beoordeling	11
<b>4.</b>	<b>Dictum</b>	<b>12</b>
	<b>Bijlage 1 - Wettelijk kader</b>	<b>15</b>
	<b>Bijlage 2 - Geografische afbakening van de locatie waarop het GDS is gelegen</b>	<b>17</b>
	<b>Bijlage 3 – Toelichting op ontheffingsvoorschriften</b>	<b>18</b>

## 1 Inleiding en leeswijzer

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uitvoering aan artikel 15, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet). Op grond hiervan kan de eigenaar van een gesloten distributiesysteem (hierna: GDS) een aanvraag bij de ACM indienen tot verlening van een ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder (hierna: de ontheffing).
2. De ACM geeft met dit besluit haar oordeel op de aanvraag van Shell Nederland Raffinaderij B.V. (hierna: aanvrager) van 14 maart 2023 voor een ontheffing op grond van artikel 15, eerste lid, van de E-wet. De aanvraag is ingediend voor het stelsel van verbindingen dat ligt aan de Vondelingenweg, de Butaanweg, de Propaanweg en de Vondelingenplaat te Rotterdam, dat kadastraal is aangeduid als de volgende perceelnummers: 59, 881, 910, 915, 916, 923, 924, 929, 935, 963, 984, 985, 997, 998, 1007, 1014, 1016, 1018, 1019, 1088, 1095 en 1102.
3. De ACM heeft aanvrager op 13 april 2023, 29 juni 2023, 14 november 2023 en 20 februari 2024 om aanvullende informatie gevraagd. Aanvrager heeft deze aanvullende informatie per mail aangeleverd op 15 juni 2023, 30 augustus 2023, 14 december 2023 en 19 maart 2024. Op 15 juni 2023 en 30 augustus 2023 waren de aanvullende vragen van 13 april 2023 nog niet volledig door aanvrager beantwoord. Hierdoor is de beslistermijn opgeschort van 13 april 2023 tot en met 14 december 2023.<sup>1</sup> Verder heeft de ACM op 14 november 2023 de beslistermijn met zes maanden verlengd.
4. De indeling van dit besluit is als volgt. Hoofdstuk 2 van dit besluit bevat het feitencomplex en andere relevante omstandigheden, zoals die bij de ACM bekend zijn. De ACM beschrijft haar beoordeling van de aanvraag in hoofdstuk 3. De ACM eindigt haar besluit met het dictum in hoofdstuk 4.
5. De ACM heeft drie bijlagen toegevoegd aan het besluit. Deze bijlagen zijn onderdeel van onderhavig besluit. Bijlage 1 geeft een overzicht van de relevante wettelijke bepalingen. In bijlage 2 is een kadastrale kaart van het terrein waarop het stelsel van verbindingen is gelegen opgenomen. In bijlage 3 licht de ACM de voorschriften die zijn verbonden aan de ontheffing nader toe.

---

<sup>1</sup> Opschorting van de termijn is op grond van artikel 4:15, eerste lid, aanhef en onder a, van de Algemene wet bestuursrecht.

## 2 Relevante feiten en omstandigheden

6. In dit hoofdstuk geeft de ACM een samenvatting van de bij haar bekende feiten en omstandigheden met betrekking tot de ontheffingsaanvraag. Deze feiten en omstandigheden zijn ontleend aan de ontheffingsaanvraag en aanvullende informatie die van aanvrager is ontvangen. Op basis van deze informatie stelt de ACM de hiernavolgende feiten en omstandigheden vast met betrekking tot het stelsel van verbindingen (paragraaf 2.1.), de eisen aan de aanvrager (paragraaf 2.2), de ontheffingsgronden (paragraaf 2.3), de veiligheid en betrouwbaarheid (paragraaf 2.4) en de derdentoegang (paragraaf 2.5) vast.

### 2.1 Beschrijving van het stelsel van verbindingen

7. Aanvrager stelt dat er sprake is van een elektriciteitsnet op een geografisch afgebakende locatie in de zin van artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de E-wet. Het geografisch afgebakend gebied betreft volgens aanvrager de Vondelingenweg, de Butaanweg, de Propaanweg en de Vondelingenplaat te Rotterdam, dat kadastraal is aangeduid als de volgende perceelnummers: 59, 881, 910, 915, 916, 923, 924, 929, 935, 963, 984, 985, 997, 998, 1007, 1014, 1016, 1018, 1019, 1088, 1095 en 1102. Aanvrager motiveert dit door middel van een omschrijving, single line diagram en een kadastrale kaart. Dit betreft een industriële locatie, aldus aanvrager.
8. Deze aanvraag ziet op het stelsel van verbindingen dat opereert op een spanningsniveau van 66 kV, 25 kV, 6kV, 3kV en 400V en is, volgens aanvrager, geen onderdeel van het landelijk hoogspanningsnet. Het elektriciteitsnet is aangesloten op het elektriciteitsnet van Stedin Netbeheer B.V. (hierna: Stedin).
9. Op het elektriciteitsnet zijn tien afnemers aangesloten. Een overzicht van deze afnemers staat in **Tabel 1**. Aanvrager heeft het voorgaande onderbouwd met OZB-beschikkingen en aansluit- en transportovereenkomsten tussen aanvrager en de aangeslotenen.

**Tabel 1** Overzicht van de afnemers op het elektriciteitsnet volgens de aanvrager

Nr.	Naam afnemer	Adres op de locatie
1.	[Vertrouwelijk]	[Vertrouwelijk]
2.	[Vertrouwelijk]	[Vertrouwelijk]
3.	[Vertrouwelijk]	[Vertrouwelijk]
4.	[Vertrouwelijk]	[Vertrouwelijk]
5.	[Vertrouwelijk]	[Vertrouwelijk]
6.	[Vertrouwelijk]	[Vertrouwelijk]
7.	[Vertrouwelijk]	[Vertrouwelijk]
8.	[Vertrouwelijk]	[Vertrouwelijk]
9.	[Vertrouwelijk]	[Vertrouwelijk]
10.	[Vertrouwelijk]	[Vertrouwelijk]

10. Op het stelsel van verbindingen zijn geen huishoudelijke afnemers aangesloten.
11. Op het stelsel van verbindingen is een productie-installatie aangesloten. Dit betreft nummer 7 uit Tabel 1. Het gaat hierbij om een warmtekrachtkoppeling (hierna: WKK) van [Vertrouwelijk].

## 2.2. Eisen aan aanvrager

12. Aanvrager betoogt dat hij optreedt als beheerder dan wel exploitant van dit stelsel van verbindingen. Ter onderbouwing hiervan heeft aanvrager facturen en aansluit- en transportovereenkomsten met afnemers overgelegd.
13. Aanvrager verklaart geen netbeheerder in de zin van de E-wet te zijn. Aanvrager verklaart eveneens dat hij geen deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 2:24b van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW) waarvan ook een netbeheerder in de zin van de E-wet onderdeel uitmaakt.

## 2.3. Ontheffingsgronden

14. Aanvrager verzoekt om een ontheffing op de eerste ontheffingsgrond van artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de E-wet. Aanvrager licht dit als volgt toe.
15. De bedrijfs- en productieprocessen zijn volgens aanvrager om specifieke technische en veiligheidsredenen geïntegreerd. Aanvrager motiveert dit door middel van het opleveren van algemene beschrijving van de productieprocessen van de afnemers en een schematisch overzicht waarin is beschreven welke stoffen de verschillende afnemers gebruiken in hun productieprocessen. Verder geeft aanvrager aan dat het merendeel van de bedrijven die op de locatie gevestigd zijn historisch met elkaar verbonden zijn. De installaties zijn in het verleden gerealiseerd en aangesloten op het net van aanvrager. [Vertrouwelijk]
16. Het bedrijfsproces van aanvrager betreft het verwerken van ruwe olie tot diverse fracties. De belangrijkste producten die door de raffinaderij worden gemaakt zijn onder andere stookgas, LPG, nafta, kerosine, gasolie, benzine en scheepsbrandstof.
17. De integratie van de productieprocessen van de afnemers op het elektriciteitsnet komt er in grote lijnen op neer dat geraffineerde halffabricaten en producten van afnemers door pijpleidingen worden getransporteerd naar afnemers op het stelsel van verbindingen of in tanks worden opgeslagen. [Vertrouwelijk].
18. [Vertrouwelijk].
19. [Vertrouwelijk].
20. Aanvrager exploiteert ook diverse utiliteiten zoals stoom, koelwater, proceswater, gedemineraliseerd water, afvalwater, lucht, stikstof, waterstof en elektriciteit. Diverse afnemers op het stelsel van verbindingen zijn gebruikers van deze utiliteitssystemen. Volgens aanvrager zijn de utiliteitssystemen volledig geïntegreerde netwerken, waarbij de systemen geoptimaliseerd en beveiligd zijn voor het betreffende netwerk. Bijvoorbeeld de waterzuivering is ontworpen qua aanbod (warmte, hoeveelheid voeding en samenstelling) om het afvalwater van diverse fabrieken van aanvrager en aangeslotenen te verwerken. De waterzuivering functioneert optimaal met de aanwezigheid van deze afvalwaterstromen.
21. Aan de processen, zoals de productie, de verwerking, het transport en de opslag van diverse producten, zijn risico's verbonden, zoals het risico op het onbedoeld vrijkomen van producten als gevolg van lekkages of het risico op escalatie in productieprocessen. Dit kan leiden tot gevaarlijke situaties, zoals het vrijkomen van risicovolle stoffen in de omgeving of explosiegevaar. Het bedrijfsterrein van aanvrager is daarom aangewezen als zogeheten BRZO (Besluit Risico's Zware Ongevallen) locatie waarvoor strenge wettelijke beheersmaatregelen ter voorkoming en beheersing van calamiteiten gelden.

22. Het transport en de opslag van producten tussen de procesinstallaties van aanvrager en aangesloten partijen vinden plaats over korte afstanden binnen de locatie. Dit draagt bij aan de efficiëntie en helpt ook bij het beheersen van risico's voor de omgeving. Een groot deel van het transport en de logistiek vindt plaats binnen de locatie, wat resulteert in minder transportbewegingen in de omgeving. Het stelsel van verbindingen van aanvrager is niet alleen geïntegreerd voor de distributie van elektrische energie, maar ook met de procesinstallaties. Vanwege deze integratie zijn specifieke beheersmaatregelen, technische eisen en procedures van toepassing op de locatie. Regionale netbeheerders, zoals Stedin, hanteren hun eigen bedrijfsprocedures en beheersmaatregelen, gericht op de risico's van het beheren van een elektriciteitsnetwerk, niet van een procesinstallatie. Het is onmogelijk voor een regionale netbeheerder om te werken volgens de veiligheidsprocedures van elke individuele aangeslotene van het netwerk.
23. Bovendien geeft aanvrager aan dat het stelsel van verbindingen en de elektrische apparatuur op het terrein een belangrijke rol spelen bij het voorkomen en beheersen van explosiegevaar. Deze infrastructuur vormt een aanzienlijk risico voor zowel de aanvrager als voor de aangeslotenen op de locatie, aangezien elektrische energie een potentiële ontstekingsbron vormt in explosieve omgevingen. Om dit risico te beheersen gelden specifieke technische veiligheidseisen voor elektrische en andere apparatuur. Dit type apparatuur is direct gekoppeld aan het proces en verbonden met het elektrische distributiesysteem, zoals grote motoren die compressoren aandrijven. Aanvrager heeft de benodigde beheersmaatregelen met betrekking tot explosieveiligheid vastgelegd in haar bedrijfsbeheerssysteem in de vorm van een explosieveiligheidsdocument. Deze maatregelen omvatten onder andere het voorkomen van ontstekingsbronnen, zoals het voorkomen van vonken door statische elektriciteit. Ook zijn de fabrieken van de afnemers aangesloten op de veiligheidsvoorzieningen zoals noodstroomgeneratoren en fakkelsystemen. In geval van uitval van de normale energievoorziening verzorgt de noodstroomvoorzieningen de energie naar essentiële delen van de fabrieken van aanvrager en aangeslotenen. Het fakkelsysteem faciliteert het veilig en snel uit bedrijf nemen van productieprocessen in een noodsituatie. Verder hanteert aanvrager opleidingsvereisten en certificering van personeel als onderdeel van beheersmaatregelen.

#### 2.4. Veiligheid en betrouwbaarheid van het stelsel van verbindingen

24. Aanvrager heeft de volgende documenten aan de ACM overgelegd om aan te tonen hoe de kwaliteit en veiligheid op het stelsel van verbindingen is gewaarborgd:
25. Het bedrijfsvoeringplan van de elektrische installaties. Dit document beschrijft hoe de elektrische veiligheid voor het elektriciteitsnet is geregeld.
26. Een document over onderhoud en inspectie van elektrische installaties. Dit document beschrijft de onderhouds- en inspectiestrategie voor de verschillende elektrische componenten van de installaties. In dit document zijn ook de minimale activiteiten vastgelegd die noodzakelijk zijn om een veilige werking van de installatie te waarborgen en daarmee te voldoen aan de eisen van de wetgever.
27. Het bedrijfsnoodplan. Hierin is het plan beschreven ter voorbereiding op noodsituaties en de eventuele daaruit volgende crisis. Het plan is opgesteld conform het CONCRIS model.
28. Het beleid ten aanzien van vervangings- en uitbreidingsinvesteringen. In dit masterplan is een aantal vervangingsprojecten geïnitieerd. Aanvrager hanteert een vervangingssysteem op basis van risico's, kosten en storingen. Vervanging wordt ingepland indien risico's, onderhoudskosten en/of het aantal storingen van een netonderdeel te hoog worden.

## 2.5. Derdentoeegang

29. Aanvrager geeft aan derdentoeegang door middel van suballocatie te waarborgen.

### 3. Beoordeling van de ontheffingsaanvraag

30. In dit hoofdstuk licht de ACM toe hoe zij de ontheffingsaanvraag heeft beoordeeld. Ten eerste beoordeelt de ACM of er sprake is van een stelsel van verbindingen dat voldoet aan de eisen voor een elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, aanhef en onderdeel i en artikel 15, eerste lid, aanhef en onder c, d en e, van de E-wet (paragraaf 3.1). Zo ja, dan beoordeelt de ACM of aanvrager voldoet aan de eisen die aan hem zijn gesteld in artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de E-wet (paragraaf 3.2). Als er sprake is van een elektriciteitsnet en aanvrager voldoet aan de wettelijke eisen, dan beoordeelt de ACM op welke grond de ontheffing kan worden verleend, conform artikel 15, eerste lid, aanhef en onder a, van de E-wet (paragraaf 3.3). Vervolgens beoordeelt de ACM of aanvrager in voldoende mate zorg kan dragen voor de veiligheid en betrouwbaarheid van het elektriciteitsnet, conform artikel 15, eerste lid, aanhef en onder f, van de E-wet (paragraaf 3.4). Daarnaast gaat de ACM in op de wijze waarop derdentoegang gefaciliteerd wordt (paragraaf 3.5). Tot slot vat de ACM haar beoordeling samen (paragraaf 3.6).

#### 3.2. Definitie van gesloten distributiesysteem

31. Bij de beoordeling van of er sprake is van een stelsel van verbindingen dat in aanmerking komt voor een ontheffing, gelden de volgende criteria:

- a) Er is sprake van een elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, aanhef en onderdeel i, van de E-wet;
- b) Het elektriciteitsnet is geen onderdeel van het landelijk hoogspanningsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, aanhef en onderdeel j, van de E-wet;
- c) Het elektriciteitsnet ligt binnen een geografisch afgebakende locatie, conform artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de E-wet;
- d) Er worden niet meer dan 500 niet-huishoudelijke afnemers aangesloten, conform artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdelen d en e, van de E-wet.

De ACM heeft deze criteria beoordeeld op basis van de bij haar bekende feiten en omstandigheden. De ACM vat haar beoordeling samen aan het eind van deze paragraaf.

32. De ACM kan alleen een ontheffing verlenen als er sprake is van een elektriciteitsnet als bedoeld in artikel 1, eerste lid, aanhef en onderdeel i, van de E-wet. Op grond van de in hoofdstuk 2 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden concludeert de ACM dat er sprake is van een stelsel van verbindingen dat is aangesloten op het elektriciteitsnet van Stedin. De ACM stelt verder vast dat op het stelsel van verbindingen tien afnemers zijn aangesloten. Aanvrager heeft hiertoe OZB-beschikkingen en aansluit- en transportovereenkomsten tussen aanvrager en de aangeslotenen overgelegd. De ACM concludeert dat er sprake is van een elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, aanhef en onderdeel i, van de E-wet.

33. Op grond van artikel 15, eerste lid, van de E-wet kan de ACM geen ontheffing verlenen voor een elektriciteitsnet dat tot het landelijk hoogspanningsnet behoort, als bedoeld in artikel 1, aanhef en eerste lid, onderdeel j, juncto artikel 10, eerste lid, van de E-wet. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 2 van dit besluit maakt de ACM op dat het elektriciteitsnet opereert op een spanningsniveau dat lager is dan het spanningsniveau van het landelijk hoogspanningsnet. De ACM concludeert hieruit dat het elektriciteitsnet geen onderdeel is van het landelijk hoogspanningsnet.

34. Op grond van artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de E-wet dient het elektriciteitsnet binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of een locatie met gedeelde diensten te liggen. Binnen die locatie geldt een aansluitplicht voor de ontheffingshouder.



35. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 2 van dit besluit volgt de geografische afbakening van de locatie waarop het elektriciteitsnet is gelegen. Er is sprake van een industriële locatie. Aanvrager heeft dit aangetoond door het overleggen van een omschrijving, een single line diagram en een kadastrale kaart.
36. De ACM concludeert dat de aanvraag op dit punt voldoet aan de wet en definieert de geografische afbakening van de locatie waarop het elektriciteitsnet ligt als een industriële locatie gelegen aan de Vondelingenweg, de Butaanweg, de Propaanweg en de Vondelingenplaat te Rotterdam, dat kadastraal is aangeduid als de volgende perceelnummers: 59, 881, 910, 915, 916, 923, 924, 929, 935, 963, 984, 985, 997, 998, 1007, 1014, 1016, 1018, 1019, 1088, 1095 en 1102.
37. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing mogen op het elektriciteitsnet volgens artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdelen d en e, van de E-wet niet meer dan 500 niet-huishoudelijke afnemers zijn aangesloten. Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 2 van dit besluit blijkt dat er tien niet-huishoudelijke afnemers en geen huishoudelijke afnemers op het elektriciteitsnet zijn aangesloten. De ACM concludeert dat de aanvraag voldoet aan dit wettelijk vereiste voor een ontheffing.

### 3.3. Eisen aan aanvrager

38. Nu er sprake is van een elektriciteitsnet beoordeelt de ACM, conform artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de E-wet, of aanvrager beschikt over de eigendom van het elektriciteitsnet en of aanvrager geen netbeheerder is, en ook niet verbonden is met een netbeheerder in een groepsmaatschappij.
39. De aanhef van het eerste lid van artikel 15 van de E-wet vereist dat aanvrager beschikt over het eigendom van het elektriciteitsnet waarvoor hij een ontheffing aanvraagt. De ACM merkt op dat het hierbij in beginsel dient te gaan om de juridische eigendom van het elektriciteitsnet. Anders kan de aanvrager het eigendom op grond van artikel 5:20, tweede lid, BW onderbouwen, dan wel kan hij aantonen dat hij zich in voldoende mate als eigenaar van het stelsel van verbindingen gedraagt.
40. Uit een inschrijving van het elektriciteitsnet in het kadaster kan blijken dat een aanvrager eigenaar is van het elektriciteitsnet. Aanvrager heeft geen kadastrale uittreksel overgelegd waaruit blijkt dat hij eigenaar is van het elektriciteitsnet.
41. Aanvrager kan verder aantonen dat hij bevoegd aanlegger is, zoals bepaald in artikel 5:20, tweede lid, van het BW. In het tweede lid van artikel 5:20 BW staat dat het eigendom van een net toebehoort aan de bevoegde aanlegger van dat net of aan dienst rechtsopvolger. Aanvrager heeft niet kunnen aantonen dat hij bevoegd aanlegger is van het elektriciteitsnet.
42. Aanvrager kan tot slot aantonen dat hij exploitant of beheerder is van het elektriciteitsnet en zich in voldoende mate als eigenaar van het elektriciteitsnet gedraagt. Aanvrager kan dit aan de hand van accountantsrapporten, jaarrekeningen, facturen of contracten met afnemers onderbouwen. Uit de in hoofdstuk 2 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden, leidt de ACM af dat aanvrager exploitant dan wel beheerder van het elektriciteitsnet is en zich in voldoende mate als eigenaar van het elektriciteitsnet gedraagt. Aanvrager heeft dit genoegzaam aangetoond door middel van het overleggen van facturen en aansluit- en transportovereenkomsten met afnemers. De ACM overweegt daarbij dat er verder geen reden aanwezig is om aan te nemen dat aanvrager

niet over de eigendom beschikt. De ACM concludeert dat aanvrager beschikt over de eigendom van het elektriciteitsnet.

43. Aanvrager heeft verklaard geen netbeheerder te zijn en ook niet in een groepsmaatschappij met een netbeheerder verbonden te zijn, zoals bedoeld in artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de E-wet. Hij heeft dit genoegzaam aangetoond.
44. Uit de voorgaande randnummers blijkt dat aanvrager eigenaar is van het elektriciteitsnet, geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij is verbonden met een netbeheerder. De ACM stelt vast dat aanvrager voldoet aan de eisen in artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de E-wet.

### 3.4. Ontheffingsgronden

45. Omdat er sprake is van een elektriciteitsnet en aanvrager voldoet aan de wettelijke eisen, beoordeelt de ACM of voldaan wordt aan de voorwaarden van een ontheffing zoals bepaald in artikel 15, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de E-wet. Hierin staat dat een ontheffing verleend wordt indien:
  1. Het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van het elektriciteitsnet om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is;
  2. Het elektriciteitsnet primair elektriciteit transporteert voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven.
46. Aanvrager doet, zo blijkt uit de verstrekte informatie, een beroep op de eerste ontheffingsgrond. De ACM heeft daarom alleen deze grond beoordeeld.
47. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing op de eerste ontheffingsgrond dient te worden aangetoond dat het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van een elektriciteitsnet om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is. Uit de in hoofdstuk 2 van dit besluit beschreven feiten en omstandigheden blijkt dat er sprake is van met elkaar samenhangende bedrijfs- en productieprocessen. Aanvrager verwerkt ruwe olie tot diverse fracties. De belangrijkste producten die door de raffinaderij worden gemaakt zijn stookgas, lpg, nafta, kerosine, gasolie, benzine en scheepsbrandstof. Deze producten worden vervolgens vervoerd naar een tankopslag of getransporteerd naar de afnemers die de producten verder verwerken en bewerken in hun installaties. [Vertrouwelijk].
48. Verder exploiteert aanvrager diverse utiliteitssystemen op de locatie. Onderdeel van deze utiliteitssystemen zijn ook technische en veiligheidssystemen die volledig zijn geïntegreerd in de netwerken. Aanvrager noemt waterzuiveringssysteem als voorbeeld. Dit systeem is zo ontworpen qua aanbod (warmte, hoeveelheid voeding en samenstelling) dat het afvalwater van verschillende fabrieken van aanvrager en aangesloten optimaal kan verwerken. Ook is het bedrijfsterrein van aanvrager aangewezen als BRZO locatie waarvoor strenge wettelijke beheersmaatregelen ter voorkoming en beheersing van calamiteiten gelden. Het elektriciteitsnet speelt een bijzondere rol bij het voorkomen en beheersen van veiligheidsrisico's, aangezien elektrische energie een (potentiële) ontstekingsbron van een explosieve atmosfeer is. Ter voorkoming van dit explosiegevaar gelden voor alle elektrische apparatuur in gebruik bij alle bedrijven binnen het bedrijfsterrein specifieke technische veiligheidseisen die moeten voorkomen dat er een risico van explosiegevaar kan ontstaan. Werkzaamheden mogen uitsluitend worden uitgevoerd door gekwalificeerd personeel dat bekend is met de veiligheidseisen en de risico's van het werken in een explosieve omgeving. Verder zijn de afnemers van de fabrieken aangesloten op de veiligheidsvoorzieningen zoals noodstroomgeneratoren en fakkelsystemen. De noodstroomvoorzieningen verzorgen de energievoorziening naar essentiële delen van de

fabrieken van aanvrager en aangeslotenen in geval van uitval van de normale energievoorziening. Het fakkelsysteem faciliteert het veilig en snel uit bedrijf nemen van productieprocessen in een noodsituatie. Dit zorgt ervoor dat in geval van een noodsituatie de aanvrager veilig en snel kan handelen. Het elektriciteitsnet van aanvrager is niet alleen geïntegreerd voor de distributie van elektrische energie, maar ook met de procesinstallaties.

49. De ACM stelt vast dat de betrokken afnemers een nauw verweven bedrijfs- en productieproces hebben dat een geïntegreerd stelsel vereist om specifieke technische redenen en veiligheidsredenen. De ACM concludeert dat aanvrager hiermee gemotiveerd heeft aangetoond dat er sprake is van een situatie als omschreven in artikel 15, eerste lid, onderdeel a, eerste ontheffingsgrond van de E-wet.

### 3.5. Veiligheid en betrouwbaarheid

50. Een belangrijke taak van een ontheffingshouder is het waarborgen van de veiligheid en betrouwbaarheid van het elektriciteitstransport op het elektriciteitsnet, op grond van artikel 15, eerste lid, aanhef en onder f, van de E-wet. Daarnaast kan de ACM op grond van artikel 15, tweede lid, van de E-wet, voorschriften aan een ontheffing verbinden.
51. Aanvrager geeft aan de veiligheid en betrouwbaarheid van het elektriciteitstransport op het elektriciteitsnet op de volgende manier te waarborgen. De medewerkers van aanvrager zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het veiligheidsbeleid, het onderhoudsplan, de elektrische calamiteiten- en storingsplannen en het beleid ten aanzien van vervangings- en uitbreidingsinvesteringen. Aanvrager heeft een kopie van deze documenten aan de ACM overgelegd.
52. De ACM concludeert op grond van het voorgaande dat het voldoende aannemelijk is dat de veiligheid en betrouwbaarheid op het elektriciteitsnet gewaarborgd worden.

### 3.6. Derdentoeegang

53. Derden moeten op basis van objectieve en niet-discriminerende tarieven toegang tot distributiesystemen krijgen. Dit geldt ook voor GDS'en.<sup>2</sup> Het doel is dat afnemers zelf een leverancier kunnen kiezen en dat een leverancier aan alle gewenste afnemers moet kunnen leveren.
54. Aanvrager heeft aangegeven gebruik te zullen maken van suballocatie om derdentoeegang te faciliteren. De ACM verbindt hieraan voorschriften voor derdentoeegang over op welke wijze derdentoeegang wordt gewaarborgd en welke verplichtingen aanvrager daarbij in acht moet nemen.

### 3.7. Samenvatting beoordeling

55. De ACM concludeert op grond van paragraaf 3.1 tot en met 3.5 dat de aanvraag voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 15, eerste lid, van de E-wet. De ACM heeft geen feiten en omstandigheden geconstateerd die aan verlening van de ontheffing in de weg staan.

---

<sup>2</sup> Dit volgt onder andere uit een uitspraak van het Europese Hof van Justitie van 22 mei 2008, zaak C-439/06 (Citiworks), ECLI:EU:C:2008:298.

## 4. Dictum

56. De Autoriteit Consument en Markt besluit op grond van artikel 15, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 een ontheffing te verlenen van de verplichting een netbeheerder aan te wijzen aan Shell Nederland Raffinaderij B.V. voor het gesloten distributiesysteem gelegen aan de Vondelingenweg, de Butaanweg, de Propaanweg en de Vondelingenplaat te Rotterdam, dat kadastraal is aangeduid als de volgende perceelnummers: 59, 881, 910, 915, 916, 923, 924, 929, 935, 963, 984, 985, 997, 998, 1007, 1014, 1016, 1018, 1019, 1088, 1095 en 1102.

57. De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1) *Definities*

Tenzij in deze voorschriften anders gedefinieerd, zijn de definities bij of krachtens de Elektriciteitswet 1998 van toepassing. In deze ontheffing en de daarop rustende voorschriften wordt verstaan onder:

- a. *Derdentoeegang*: Het recht van een afnemer op keuzevrijheid van leverancier.
- b. *Switchverzoek*: Het verzoek van een afnemer om van leverancier te wisselen.
- c. *Beheerder van het particuliere net*: Eigenaar van een gesloten distributiesysteem, waaraan krachtens artikel 15 van de Elektriciteitswet 1998 ontheffing is verleend.

2) *Wijzigingen in de ontheffing*

Naam- en adreswijzigingen, alle wijzigingen met betrekking tot het net zoals eigendomswisselingen of wijzigingen in het aantal afnemers en alle andere wijzigingen die van invloed kunnen zijn op deze ontheffing worden uiterlijk vier weken voorafgaand aan de wijziging onverwijld door de beheerder van het particuliere net schriftelijk aan de Autoriteit Consument en Markt gemeld.

3) *Voorwaarden en tarieven*

- a. De voorwaarden en tarieven waartegen de aansluiting en het transport van elektriciteit worden uitgevoerd door de beheerder van het particuliere net worden op gepaste wijze vooraf bekendgemaakt aan de afnemers op zijn elektriciteitsnet.
- b. De beheerder van het particuliere net draagt er zorg voor dat de afnemers van zijn elektriciteitsnet te allen tijde transparante informatie kunnen verkrijgen over deze geldende tarieven en voorwaarden.
- c. Tevens draagt de beheerder van het particuliere net er zorg voor dat al zijn afnemers een overzicht ontvangen waarop de tarieven overzichtelijk en begrijpelijk zijn gespecificeerd. Hierbij wordt in elk geval onderscheid gemaakt tussen de tarieven in verband met de aansluiting, het transport van elektriciteit en systeemdiensten en indien van toepassing de tarieven voor levering.

4) *Veiligheid en betrouwbaarheid*

De beheerder van het particuliere net dient onverminderd het bepaalde in artikel 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel h, j en m, van de Elektriciteitswet 1998 ter waarborging van de veiligheid en de betrouwbaarheid van het elektriciteitsnet te beschikken over:

- a. een onderhoudsplan met bijbehorende onderhoudsdienst;
- b. een storingsplan met bijbehorende storingsdienst;
- c. een calamiteitenplan met betrekking tot het net en degenen die toegang hebben tot het net hierover te instrueren;
- d. een investeringsplan waarvan een vervangingsplan onderdeel is;
- e. een bedrijfsmiddelenregister, dat een beschrijving bevat van alle verbindingen, leidingen en hulpmiddelen van het elektriciteitsnet, aangeduid naar locatie, aard, type en overige relevante gegevens.

5) *Derdentoeegang*

- a. De beheerder van een particulier net waarborgt een systeem van derdentoeegang door middel van zogenaamde suballocatie, waarbij de door of namens de afnemer op het elektriciteitsnet gecontracteerde leverancier elektriciteit levert op de EAN-code van de Programma Verantwoordelijke van de particuliere netbeheerder. De beheerder van een particulier net rekent met de afnemer op de aansluiting van de afnemer af op basis van de door deze afnemer met de leverancier overeengekomen baseload levering en het werkelijke verbruik;
- b. De beheerder van een particulier net dient binnen maximaal drie maanden na ontvangst van het eerste schriftelijke switchverzoek van de eerste afnemer die om derdentoeegang verzoekt, zijn systemen en processen zodanig in te richten dat de switch van leverancier binnen deze termijn is gerealiseerd. De beheerder van een particulier net dient daarbij in ieder geval te beschikken over een aansluitingenregister in lijn met Hoofdstuk 2, paragraaf 1, van de Informatiecode Elektriciteit en Gas, waarbij in plaats van een EAN-codes andere unieke codes worden toegekend aan de aansluitingen van de afnemers op het elektriciteitsnet;
- c. Volgende switchverzoeken dienen binnen een termijn van tien werkdagen te worden afgehandeld, indien de switchdatum die afnemer met de leverancier is overeengekomen daartoe noodzaakt;
- d. Indien het switchverzoek niet binnen een termijn van tien werkdagen kan worden uitgevoerd, omdat de afnemer de voor de switch benodigde gegevens niet volledig of niet tijdig heeft overgelegd, dan stelt de beheerder van een particulier net de leverancier en de afnemer hiervan schriftelijk en onder opgaaf van redenen in kennis.

6) *Kosten leverancierswissel*

In het geval dat een afnemer van het elektriciteitsnet waarvoor ontheffing is verleend van leverancier wisselt, brengt de beheerder van het particuliere net voor deze switch geen kosten in rekening, behoudens voor zover de Elektriciteitswet 1998 daarin voorziet.

7) *Meetverantwoordelijkheid*

De beheerder van het particulier net is niet verantwoordelijk voor het inrichten van de meetverantwoordelijkheid, indien dit vereist is voor het wisselen van leverancier door een afnemer van het net waarvoor ontheffing is verleend.

8) *Duur ontheffing*

Deze ontheffing vervalt na tien jaar vanaf het moment van bekendmaking van het besluit tot verlening van de ontheffing.

Den Haag,

Datum: 28 maart 2024

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,  
namens deze,

dr. B.L.K. Vroomen  
Teammanager Directie Energie

*Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het bestuur van de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, het bestuur van de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.*

## Bijlage 1 - Wettelijk kader

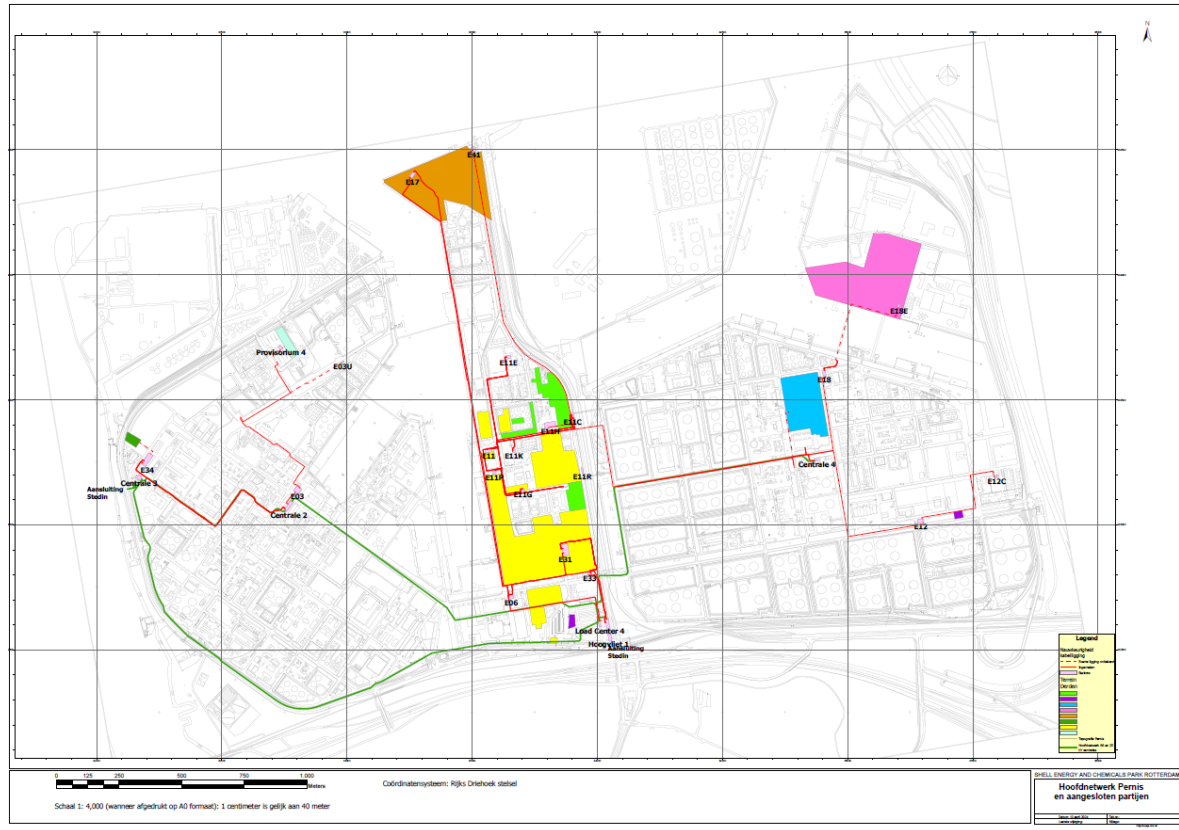
1. In dit hoofdstuk beschrijft de ACM de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit.
2. Artikel 1, aanhef eerste lid en onderdelen b, c, i, j, r, aq en ar, van de E-wet luiden:
  - “b. aansluiting: één of meer verbindingen tussen een net en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken, waaronder begrepen één of meer verbindingen tussen een net dat wordt beheerd door een netbeheerder en een net dat beheerd wordt door een ander dan die netbeheerder en tussen het net op zee en een windpark op zee;*
  - c. afnemer: een ieder, met uitzondering van de netbeheerder van het net op zee, die beschikt over een aansluiting op een net;*
  - i. net: één of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit en de daarmee verbonden transformator-, schakel-, verdeel- en onderstations en andere hulpmiddelen, behoudens voor zover deze verbindingen en hulpmiddelen onderdeel uitmaken van een directe lijn of liggen binnen de installatie van een producent of van een afnemer;*
  - j. landelijk hoogspanningsnet: het net, bedoeld in artikel 10, eerste lid;*
  - r. verwant bedrijf: een verbonden onderneming in de zin van artikel 41 van de zevende richtlijn nr. 83/349/EEG van de Raad van 13 juni 1983 op de grondslag van artikel 44, tweede lid, onderdeel g, van het Verdrag betreffende de geconsolideerde jaarrekening, of een geassocieerde onderneming in de zin van artikel 33, eerste lid, daarvan of een onderneming die aan dezelfde aandeelhouders toebehoort;*
  - aq. gesloten distributiesysteem: een net waarvoor op grond van artikel 15 ontheffing is verleend*
  - ar. directe lijn: een of meer verbindingen voor het transport van elektriciteit, behoudens voor zover die gelegen is binnen een installatie, die:*
    - 1°. niet verbonden is met een net of met een andere verbinding voor het transport van elektriciteit en die een geïsoleerde productie-installatie van een producent rechtstreeks verbindt met een geïsoleerde gebruiker van elektriciteit, niet zijnde de producent of*
    - 2°. ten hoogste via de installatie van één aangeslotene op de verbinding is verbonden met een net of met een andere verbinding voor het transport van elektriciteit en die een productie-installatie van een producent, met tussenkomst van een leverancier, rechtstreeks verbindt met één of meer gebruikers van elektriciteit, niet zijnde de producent of in hoofdzaak huishoudelijke gebruikers, teneinde te voorzien in de elektriciteitsbehoefte van deze gebruikers;”*
3. Artikel 15 van de E-wet luidt:
  - “1. De Autoriteit Consument en Markt kan op diens aanvraag ontheffing verlenen aan een eigenaar van een net, niet zijnde het landelijk hoogspanningsnet, van het gebod van artikel 10, negende lid, indien:*
    - a. het bedrijfs- of productieproces van de gebruikers van het net om specifieke technische of veiligheidsredenen geïntegreerd is of het net primair elektriciteit distribueert voor de eigenaar van dat net of de daarmee verwante ondernemingen*
    - b. de aanvrager geen netbeheerder is en niet in een groepsmaatschappij als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek met een netbeheerder verbonden is,*
    - c. het net binnen een geografisch afgebakende industriële locatie, commerciële locatie of locatie met gedeelde diensten ligt en dat het net technisch, organisatorisch of functioneel verbonden is,*
    - d. op het net minder dan 500 afnemers zijn aangesloten,*
    - e. het net geen huishoudelijke eindafnemers van elektriciteit voorziet, tenzij er sprake is van incidenteel gebruik door een klein aantal huishoudelijke afnemers dat werkzaam is bij of*



- vergelijkbare betrekkingen heeft met de eigenaar van het net en de veiligheid en betrouwbaarheid van het net voldoende is gewaarborgd.*
2. *De Autoriteit Consument en Markt neemt het besluit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk zes maanden na ontvangst van de aanvraag. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste zes maanden worden verlengd. De Autoriteit Consument en Markt kan aan een ontheffing voorschriften en beperkingen verbinden.*
  3. *De Autoriteit Consument en Markt kan een ontheffing intrekken indien degene aan wie de ontheffing is verleend:*
    - a. *niet langer voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in het eerste lid;*
    - b. *in strijd handelt met de voorschriften en beperkingen als bedoeld in het tweede lid en het bepaalde bij of krachtens het vijfde tot en met het zevende lid;*
    - c. *bij de aanvraag om een ontheffing onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beschikking op de aanvraag zou hebben geleid.*
  4. *Indien een ontheffing is verleend, zijn uitsluitend het vijfde en zesde lid van toepassing op de eigenaar van een gesloten distributiesysteem.*
  5. *De eigenaar van een gesloten distributiesysteem beheert het gesloten distributiesysteem.*
  6. *Het bepaalde bij of krachtens de artikelen 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel h, j en m, 19d, 19e, eerste lid, 23, 24, 24a, 26a, 28, 29, 31b, 31c, 42, tweede en derde lid, 51, 78, 79, 95lb, 95lc en 95m, negende lid, is van overeenkomstige toepassing voor de eigenaar van een gesloten distributiesysteem, met dien verstande dat:*
    - a. *artikel 23, eerste lid, uitsluitend geldt voor zover er na aansluiting sprake is van een afnemer binnen het geografisch gebied waarbinnen het gesloten distributiesysteem ligt en deze aansluiting past bij het karakter van het gesloten distributiesysteem,*
    - b. *niet aan de verplichtingen, bedoeld in de in artikelen 23, eerste lid, en 24, eerste lid, genoemde paragrafen behoeft te worden voldaan en*
    - c. *in de artikel 78 in plaats van «netbeheerder» wordt gelezen «eigenaar van een gesloten distributiesysteem».*
  7. *De Autoriteit Consument en Markt kan op aanvraag van degene die voornemens is een gesloten distributiesysteem aan te leggen en die beschikt over de daarvoor benodigde vergunningen, ontheffingen en toestemmingen, ontheffing verlenen van het gebod van artikel 10, negende lid. Het eerste tot en met het zesde lid zijn van overeenkomstige toepassing.*
  8. *De Autoriteit Consument en Markt keurt op verzoek van een aangeslotene op een gesloten distributiesysteem de van kracht zijnde methode voor de berekening van de tarieven goed.*
  9. *Indien een verzoek als bedoeld in het achtste lid is ontvangen, overlegt de eigenaar van een gesloten distributiesysteem binnen drie maanden na de datum waarop de Autoriteit Consument en Markt de eigenaar van een gesloten distributiesysteem over het verzoek heeft geïnformeerd, aan de Autoriteit Consument en Markt informatie over het aan het verzoek voorafgaande kalenderjaar die relevant is voor de beoordeling van het verzoek, met daarbij een toerekening van de kosten en opbrengsten aan activiteiten die verband houden met de aanleg en het beheer van het gesloten distributiesysteem in overeenstemming met het daadwerkelijk gebruik van financiële of andere middelen voor die activiteiten.*
  10. *Een besluit als bedoeld in het achtste lid wordt genomen binnen zes maanden nadat de informatie, bedoeld in het negende lid door de Autoriteit Consument en Markt is ontvangen. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste zes maanden worden verlengd.”*



## Bijlage 2 – Geografische afbakening van de locatie waarop het GDS is gelegen



## Bijlage 3 – Toelichting op ontheffingsvoorschriften

1. Op grond van het bepaalde in artikel 15, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet) kunnen aan een ontheffing voorschriften en beperkingen worden verbonden met betrekking tot het verlenen van een ontheffing voor de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) heeft hiertoe diverse voorschriften en één beperking opgesteld, die in beginsel aan alle ontheffingen worden verbonden. De voorschriften dienen onder meer dementoegang, veiligheid en transportzekerheid, en het hanteren van non-discriminatoire tarieven te bewerkstelligen en te waarborgen. De voorschriften bevatten minimale noodzakelijke vereisten die recht doen aan de belangen van de afnemers op het particuliere net zonder dat daarbij onevenredige inspanningen en investeringen van de beheerder van het particuliere net worden verlangd voor het uitvoeren van deze voorschriften.
2. De ACM heeft definities en eisen die rechtstreeks uit de wet voortvloeien, zoals de aansluitplicht voor de beheerder van het particuliere net, niet herhaald in de voorschriften. De door de ACM opgestelde voorschriften vullen enkel de regelgeving aan, daar waar de wetgever dat eist.
3. Voor een goede uitvoering van deze voorschriften en om duidelijkheid te bieden aan de afnemers op een particulier net en de neteigenaar acht de ACM het van belang om daar waar nodig de voorschriften toe te lichten. Hieronder zullen een aantal voorschriften dan wel onderdelen van voorschriften nader worden toegelicht.

### *Voorschrift 2*

4. Tot 20 juli 2012 was het ontheffingsstelsel ingericht vanuit de gedachte dat de beheerder van het particuliere net zelf in de gelegenheid moest worden gesteld om zijn net zo doelmatig mogelijk in te richten. De ontheffing ontsloeg de houder van verplichtingen in de E-wet, tenzij deze uitdrukkelijk van toepassing waren verklaard.
5. Vanaf 20 juli 2012 geldt een stelsel dat als ‘netbeheerder light’ kan worden omschreven. De beheerder van het particuliere net heeft derhalve dezelfde rechten en plichten als een netbeheerder op een openbaar net, tenzij de wetgeving hem daarvan uitzondert. Dit brengt met zich mee dat de administratieve eisen voor de beheerder van het particuliere net toenemen. Derhalve moet de ACM tijdig op de hoogte zijn van eventuele wijzigingen op een net ten einde te kunnen controleren dat een verleende ontheffing in overeenstemming blijft met de toepasselijke wet- en regelgeving, inclusief de codes. Illustratief hierbij is het nieuwe wettelijke vereiste van de aansluitplicht voor de beheerder van het particuliere net. Alle afnemers op de afgebakende locatie van een particulier net die daarom verzoeken moeten in beginsel aangesloten worden. Tot 20 juli 2012 was het niet in alle gevallen noodzakelijk dat de Raad van Bestuur van de NMa, de rechtsvoorganger van de ACM, bekend was met alle afnemers op een particulier net. Vandaar dat het nieuwe voorschrift 2 op dit punt gewijzigd is. De belangrijkste wijziging is dat de ACM voortaan vier weken vooraf schriftelijk op de hoogte gesteld moet worden van eventuele wijzigingen, teneinde zo goed mogelijk de eventuele wijzigingen te kunnen toetsen. Eventuele wijzigingen kunnen per brief aan de ACM worden doorgegeven.
6. Niet elke aangemelde wijziging op het net zal leiden tot aanpassing van de ontheffing, alleen wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de reden tot ontheffing verlening zullen tot wijziging leiden. Bekende voorbeelden die kunnen nopen tot aanpassing van de ontheffing is de uitbreiding van het net op een naastgelegen geografische locatie, verandering in het percentage verbruik door de eigenaar of verwante bedrijven zoals vereist op grond van de tweede ontheffingsgrond van het eerste lid, onderdeel a, van artikel 15 van de E-wet, of wijziging in het aantal aangeslotenen.

*Voorschrift 3*

7. Voorschrift 3 schrijft voor dat de voorwaarden en tarieven die de beheerder van het particuliere net hanteert op gepaste wijze bekend worden gemaakt door de beheerder aan zijn afnemers. Zowel de ontheffing met de daaraan verbonden voorschriften als de gehanteerde voorwaarden en tarieven zijn immers van invloed op de rechtspositie van de afnemers. De ACM laat het aan de beheerder van het particuliere net over hoe de bekendmaking plaatsvindt, zolang deze maar vooraf voldoende kenbaar zijn voor de betreffende afnemers. Gedacht kan worden aan bekendmaking door middel van schriftelijke overeenkomst of via publicatie op internet.

*Voorschrift 4*

8. De beheerder van het particuliere net wordt in dit voorschrift een aantal algemene verplichtingen opgelegd om zijn elektriciteitsnet in werking te hebben en te onderhouden, de veiligheid en betrouwbaarheid van de netten en van het transport van elektriciteit over het net op de meest doelmatige wijze te waarborgen, de veiligheid te bevorderen bij het gebruik van toestellen en installaties die elektriciteit verbruiken. Het is in beginsel aan de beheerder van het particuliere net om invulling te geven aan deze verplichtingen op de wijze die hij het meest passend acht bij de eigenschappen van het net, het beheer daarvan en zijn bedrijfsvoering, daarbij rekening houdend met de bedrijfsprocessen van de afnemers.
9. Dit voorschrift is uitgebreid met een aantal vereisten als een onderhoudsplan, storingsplan en calamiteitenplan met daaraan gekoppelde vereisten. De particuliere netten zijn als groep te divers om daarvoor algemeen verbindende voorschriften omtrent veiligheid vast te stellen. Het gaat namelijk om een grote verscheidenheid aan ondernemingen, commerciële en niet-commerciële dienstverleners, zoals petrochemische industrie, windparken, spoorwegstations en zorginstellingen. In plaats daarvan schrijft de ACM een aantal minimum eisen voor waarmee de beheerder van het particuliere net kan waarborgen dat zijn net voldoet aan de algemene vereisten voor veiligheid. De ACM gaat daarbij uit van het principe dat de veiligheid op het net het beste kan worden gewaarborgd door de betrouwbaarheid van het net te vergroten. Dit voorkomt dat eventueel potentieel gevaarlijke situaties kunnen ontstaan.
10. De ACM eist daarom dat de beheerder van het particuliere net voortaan een onderhoudsplan heeft waarin niet alleen is aangegeven hoe vaak en waarop er onderhoud wordt gepleegd, maar ook wat het inspectiebeleid is.
11. Om dezelfde reden dient er ook een storingsplan te zijn dat aangeeft wie wanneer optreedt, zodat er geen misverstand kan zijn wie het storingswerkzaamheden uit zal voeren in geval van calamiteiten.
12. De verplichting tot het opstellen van een calamiteitenplan is door de ACM ingevoerd omdat gebleken is dat ondernemingen en instellingen doorgaans wel beschikken over een calamiteitenplan, maar dat dit niet altijd is toegesneden op situaties die vallen onder de E-wet.
13. Tevens dient een investeringsplan aanwezig te zijn met een vervangingsplan. De ACM zal niet zelf de criteria in deze plannen toetsen, maar wel dat men erover beschikt en er naar handelt.
14. Tot slot is verplicht gesteld dat men beschikt over een bedrijfsmiddelenregister, zodat beter inzichtelijk is wat de staat is van het netwerk en bepaald kan worden wanneer bijvoorbeeld onderhoud of vervanging vereist is.

*Voorschrift 5*

15. Voorschrift 5 geeft nadere invulling aan het wettelijke vereiste van derdentoegang. Er zijn twee manieren waarop derdentoegang op een GDS kan worden gerealiseerd, namelijk aan de hand van elektronisch berichtenverkeer via het zogenaamde Centraal Postbus Systeem en door middel

van zogenaamde suballocatie<sup>3</sup>. In het verleden werd aan een besluit tot ontheffing van de verplichting tot het aanwijzen van een netbeheerder enkel het voorschrift verbonden dat de houder van een ontheffing derdentoegang moest regelen. Het werd vervolgens aan de ontheffinghouder overgelaten om te kiezen tussen het gebruik van het elektronisch berichtenverkeer of suballocatie. In de praktijk was hiermee voor afnemers vaak niet duidelijk hoe derdentoegang op het particuliere net werd geregeld.

16. De ACM heeft daarom besloten om voortaan een voorschrift op te nemen in het besluit op de ontheffingaanvraag waarin wordt aangegeven op welke wijze derdentoegang wordt gewaarborgd en welke verplichtingen de particuliere netbeheerder daarbij in acht moet worden genomen. Aangezien suballocatie slechts voor een minderheid van de particuliere netten een oplossing biedt, heeft de ACM er voor gekozen om in haar voorschriften standaard uit te gaan van derdentoegang zoals dat in artikel 5.8 van de Netcode Elektriciteit is vastgelegd (het eerste alternatief). Dit is de methode die ook door de openbare netbeheerders wordt gehanteerd. Indien de beheerder van het particuliere net door middel van suballocatie derdentoegang wil verlenen, dan zal hij dit bij de aanvraag moeten aangeven. De ACM zal dan aan een te verlenen ontheffing het specifiek op suballocatie toegesneden voorschrift verbinden. Daarbij is voor zover mogelijk aangesloten bij de gebruikelijke methode van derdentoegang op basis van berichtenverkeer om te voorkomen dat afnemers bij suballocatie in een nadeligere positie zouden komen te verkeren.
17. Op de meeste particuliere netten zal op dezelfde manier via suballocatie derdentoegang worden verwezenlijkt, zodat het standaardvoorschrift toereikend is. Het echter denkbaar er particuliere netten zijn, waar op een afwijkende wijze wordt gehandeld. Alsdan kan de beheerder van het particuliere de ACM verzoeken om het voorschrift hiermee in overeenstemming te brengen, mits hij de afwijking onderbouwt. De beheerder van het particuliere net kan indien hij toch suballocatie wenst, gemotiveerd hiervan afwijken, mits hij aantoont hoe hij in de praktijk door middel van suballocatie derdentoegang kan verwezenlijken. Als de beheerder van het particuliere net dit aantoont, zal de ACM vervolgens deze beschrijving opnemen in het besluit op de ontheffingsaanvraag en het tweede alternatief voor voorschrift 5 voorschrijven.
18. Hierna zal de ACM nader ingaan op het verwezenlijken van derdentoegang volgens de codes.
19. Artikel 5.8 van de Netcode Elektriciteit bevat voor particuliere netten die willen deelnemen aan het elektronisch berichtenverkeer om zo switchprocessen, allocatie en reconciliatie af te wikkelen een aantal eisen, waarbij wordt doorverwezen naar de toepasselijke hoofdstukken uit de Systeemcode Elektriciteit en de Informatiecode Elektriciteit en Gas. Op grond van dit stelsel van bepalingen moet de beheerder van het particuliere net voldoen aan bepaalde vereisten die door de beheerder van het elektronisch berichtenverkeer worden gesteld. Vervolgens kan de beheerder van het particuliere net ten behoeve van de afnemer op zijn net elektronische berichten versturen teneinde eenmalige processen zoals de wisseling van leverancier af te ronden en Wholesale processen, zoals het versturen van meetdata. Omdat het particuliere net zich begeeft op het openbare net met deze leverancierswissel dient de beheerder van het particuliere net zich te houden aan de regelgeving die geldt op het openbare net. Dit kan bijvoorbeeld de verplichting inhouden om energieprogramma's in te dienen bij de beheerder van het landelijk transportnet.
20. Voorschrift 5, onderdeel b, schrijft voor dat indien voor de eerste keer op particulier net een afnemer van leverancier wil wisselen, het zogeheten switchen, een termijn van maximaal drie maanden geldt. Enerzijds heeft de afnemer op een particulier net dat daarom verzoekt recht op een realisatie van derdentoegang binnen een bepaalde termijn. Anderzijds moet vaak nog de

---

<sup>3</sup> Bij suballocatie wordt elektriciteit aangeleverd bij de beheerder van het particuliere net, waarna deze dit zelf door transporteert naar zijn afnemer(s).

nodige aanpassingen aan het net worden verricht en systemen worden geïnstalleerd om aan een eerste switchverzoek invulling te kunnen geven. Vandaar dat in voorschrift 5, onderdeel c, is bepaald dat dit binnen drie maanden na ontvangst van het eerste schriftelijke switchverzoek moet gebeuren. Over het algemeen kunnen de aanpassingen of de installatie van systemen en de uiteindelijke switch worden uitgevoerd binnen een kortere termijn dan drie maanden. De beheerder van het particuliere net mag een langere termijn dan drie maanden voor het afhandelen van het eerste switchverzoek hanteren, mits hij hierover met de afnemer schriftelijk overeenstemming heeft bereikt.

21. Indien eenmaal de eerste switch is gerealiseerd, mag ervan worden uitgegaan dat in ieder geval de nodige basisvoorzieningen zijn aangebracht, zodat opvolgende switchverzoeken van dezelfde afnemer veel sneller kunnen worden afgehandeld dan het eerste switchverzoek. Indien de beheerder van het particuliere net de systemen heeft ingevoerd ten behoeve van een reguliere afhandeling van switchverzoeken, kunnen volgende verzoeken daarom worden afgehandeld overeenkomstig de voor openbare netbeheerders geldende termijnen en procedures, zoals omschreven in de Informatiecode Elektriciteit en Gas.

*Voorschrift 6*

22. Om het recht op derdentoegang te waarborgen, is het noodzakelijk dat er geen financiële belemmeringen worden opgeworpen door de beheerder van het particuliere net. Ook op het openbare net geldt immers dat het uitvoeren van een switch gratis is. Vandaar dat op grond van voorschrift 6 geen kosten voor het uitvoeren van de switch in rekening mogen worden gebracht op een particulier net.

*Voorschrift 7*

23. Indien een afnemer op een particulier net switch en deelneemt aan het verkeer op het openbare net, dient deze te voldoen aan de regels die gelden op dat openbare net. Voor grootzakelijke afnemers geldt de verplichting om zelf de meetverantwoordelijkheid in te richten. Dit kan betekenen dat deze afnemer een comptabele meetinstallatie moet aanschaffen en installeren. Deze kosten komen voor rekening van de afnemer die het switchverzoek heeft ingediend. Dit geldt ook voor alle andere kosten die ingeval van openbaar netbeheer normaliter voor rekening van de afnemers komen. Voorschrift 7 beoogt geen van het reguliere netbeheer afwijkende situatie in het leven te roepen en knoopt aan bij het in de Informatiecode Elektriciteit en Gas voorgeschreven principe dat het berichtenverkeer dat geldt voor grootzakelijke afnemers van toepassing is op particuliere netten. Dit geldt ook indien er een enkele huishoudelijke afnemer aangesloten is op een particulier net. Dit laatste is namelijk op grond van de wet toegestaan indien de huishoudelijke afnemer in dienstbetrekking is bij de beheerder van het particuliere net.

*Voorschrift 8*

24. De ACM schrijft voor dat een ontheffing na 10 jaar vervalt. Hiermee knoopt de ACM aan bij andere ontheffingsstelsels, alsmede het gegeven dat een aanwijzing van een netbeheerder voor het openbare net evenzeer slechts 10 jaar geldig is. Dit betekent niet dat na 10 jaar de ontheffing niet meer aan de oorspronkelijke aanvrager verleend kan worden. Indien er behoefte is aan verlenging dient voordat de termijn van 10 jaar afloopt tijdig een nieuwe aanvraag te worden ingediend.
25. Indien niet tijdig verlenging wordt aangevraagd herleeft de plicht om een openbare netbeheerder aan te wijzen en kan de Minister van Economische Zaken na vier weken zelf een netbeheerder aanwijzen voor het betreffende net.